

skal nu ikke forud tage „Voulketten“ bort af denne Debat; men der er dog eet Punkt, som jeg vil blive nødt til nu strax at berøre. Det vil blive gjort gjældende idag, som det alt er skeet ved en foregaaende Veilighed, at Staten befinder sig i et eiendommeligt Forhold ligeoverfor denne Fond, idet den nemlig har overtaget visse særlige Indtægter, der vare tillagte denne Fond, og paataget sig, at udrede en Refusion til Fonden som Erstatning derfor; men ved anden Behandling er Statens Tilskud bleven udstemt, hvorimod Staten har beholdt den Indtægt, der tilhører Seminariefonden. Nu foreslaaes der fra Udvalgets Side, at Sorø Academi skal udrede de 7,625 Rbd.; men der er ikke paa samme Tid stillet Forslag om, at Akademiet skal have den Indtægt, som Staten oppebærer paa Seminariefondens Vegne, og det er en Ubillighed; thi har Seminariefonden Krav paa denne Sum, der sidst blev nægtet ved anden Behandling, fra Statens Side, saa er det Staten, der stylder den, og ikke Sorø Academi. Hvad angaaer Veterinair- og Landbohøiskolen, skal jeg gjøre opmærksom paa, at den aarlig modtager betydelige Tilskud fra Sorø Academi, og jeg seer ikke nogensomhelst Besøielse til at tage de Midler, som hyderligere kræves til dette Instituts Opretholdelse, fra Akademiet — ingen anden Besøielse i alt Fald til dette end til den Tanke, der er nedlagt i Endringsforslaget under Nr. 15. Der staaer i dette, at Staten skal tage en extraordinair Indtægt af 48,000 Rbd. fra Sorø Academi. Jeg spørger: hvorfor. Hvorfor skal Statskassen tage dette? Fordi Statskassen trænger, og fordi Sorø Academi har et betydeligt Overskud! Jeg spørger, mine Herrer, er dette en tilstrækkelig Motivering af en Bestemmelse som denne, at den ene Part trænger og den anden har Overskud? Indeholder det i sig selv den fornødne Hjemmel til at tage? Aabenbart ikke. Dersom man vil opstille en Paastand som denne, ville alle mulige Regler være givne til Priis, og man kunde ende paa et Sted, hvor man allermindst vilde det, nemlig hvor al Eiendom var et reent Spil og en Boldt for tilfældige Løner. Nu siger vel den ærede Ordfører, at Udvalget ikke har kunnet opgive sin

Anstuelse om, at man var berettiget til at søge en midlertidig Hjælp for Statskassen i Sorø Academi, og at man har fundet en Hjemmel — han sagde ikke engang „et Slags Hjemmel“ — dertil i Statutterne af 28de Januar 1827. Den ærede Ordfører citerede vistnok Statutternes Aarstal som 1828 (Ordføreren: Nei!); ja, jeg tilstaaer, at det var det Aarstal, ogsaa jeg havde i Hovedet, men Statutternes retlige Dato er den 28de Januar 1827. Jeg veed ikke, hvad det er for en Bestemmelse i disse Statuter for Sorø Academi, til hvilken den ærede Ordfører henholder sig, og jeg vilde være ham meget forbunden, om han udtrykkelig vilde citere den Bestemmelse, der kan indeholde Hjemmel deels for den Fremgangsmaade, der i Aarene fra 1848 er fulgt ligeoverfor Sorø Academi, og deels for den Fremgangsmaade, som man nu iaar vil give Signalet til. Jeg holder mig overbevist om, at Statutterne af 1827 rigtigt forstaaede ikke indeholde Noget, som kan berettige til den Art Anvendelse, hvorom her er Tale. Det er noget ganske Andet, at Statutterne have forudsat, at der kan blive Tale om en Anvendelse af Sorø Academies Midler til noget Andet og Mere, end det, de skulde anvendes til, dengang Statutterne blev skrevne. Men lad os nu antage, at der fandtes i disse Statuter Et eller Andet, som her kunde paaberaabes, saa maatte dog en Betingelse for, at man gjorde denne Hjemmel gjældende, være den, at man først opfyldte Statutterne af 1827 i deres fulde Omfang. Men disse Statuter opfyldes ikke nu; man har taget bort en Hovedbestanddeel af det, som disse Statuter gjaldt, nemlig „Academiet“, og man har ladet blive tilbage noget meget mindre end det, disse Statuter forudsatte, nemlig en Skole, der vel har bevaret Navnet Academi, men er hørt op at være en „academisk Anstalt“, hvorved man jo er enig om at forstaae en Høiskole, der fører sine Elever ud over det Standpunkt, hvorpaa Elever ellers i Reglen sendes fra de lærde Skoler til Universitetet. Dette „Academi“ bestaaer ikke mere. Forinden man altsaa paaberaaber sig Statutterne af 1827 som Hjemmel for at tage af Sorø Academies Overskud, skulde man først opfylde disse Sta-